

Rozhovor pro tisk

Mildesi, co tě vedlo k sepsání téhle publikace?

Především je to neblahý fakt, že s přibývajícím věkem se vytrácejí vzpomínky a bohužel i pamětníci, takže se některé události, příběhy daří uchovat dosti ztěžka, mnohdy jen ve střepech, tudíž mě napadlo, že by nebylo úplně marné oslovit pár přátel, kamarádů a udělat s nimi jakousi zpětnou reportáž, rozhovor..., zkrátka podařilo se mi je přimět k tomu, aby zapátrali ve své paměti, ve vzpomínkách, aby prolistovali svoje zápisníky, fotoalba...

Jak dlouho jste na tom dělali?

Zhruba 5 měsíců, další měsíc jsem se zabýval editačním a grafickým zpracováním.

*Co je tedy hlavním, stěžejním obsahem knihy *Bylo nebylo a proč zrovna takový název?**

Většina textu se týká 80. let minulého století, víceméně té druhé poloviny a mapuje život a aktivity tehdejší mocí v totalitním Československu zvané závadové mládeže, závadových skupin, v tomto případě se jedná o společenství undergroundu, o společenství periferie tzv. II. undergroundové vlny. A k tomu názvu: pro někoho to BYLO, pro jiného NEBYLO. Anebo může být ten název odvozený z citátu Charlese Dickense, který kdysi pravil: „Třeba to tak nebylo, ale já si to takhle pamatuju.“

A co je účelem obsahu?

Publikace může posloužit jako vzpomínková listárna, nebo jako archivní dokument, anebo i jako hold lidem, kteří nebyli v těch nesvobodných letech pasivní a ustrašený. I v bezprávní společnosti, jakou tehdy ČSSR de facto byla, v těch společensky ideologických manévrech KSČ, bylo pořád dost takových, kteří si s tím uměli poradit, kteří se nepokáleli strachy před zvůli komunistických orgánů totalitní moci, pořád bylo dost těch, kteří si nenechali mrzačit svou vnitřní svobodu, a patří se dodat, že bez těchto lidí by jistě nebyl můj život a život mých přátel tak pestrý a koneckonců i zajímavý. A když bychom si odmysleli tu antiideologickou páteř, dalo by se říct, že ty roky, o kterých je v této knížce řeč, ta etapa v našich životech byla i přes tu nudnou, šedivou clonu plná dobrodružství, napětí, vynalézavosti a zábavy.

Koho v knížce nalezneme? Či pokličku se ti podařilo nadzvednout?

Do téhle publikace se mi podařilo uspořádat vzpomínky Lumíra Zilvara Sokola, Oldřicha Bašty (oba z Pardubic), Pavla Artura Fraita (Hořice), Františka Free Kadlece (Chrudim) a částečně i moje vlastní.

A proč ten podtitul Malá skvrna na trenýrkách východočeského undergroundu?

Protože se mi dosud nepodařilo přimět i ostatní významné a aktivní osobnosti tehdejšího undergroundu k téhle skoro archeologické práci. Proto tedy ta **malá** skvrna. Sluší se dodat, že to byli právě oni, kteří měli své kořeny v undergroundu 70. let a kteří mé generaci ukázali, kde je v tom komunistickém marastu ještě místo, ten prostor, kde jsme se mohli cítit svobodně, kde jsme mohli i svobodně tvořit, ukázali nám prostor, kde jsme nemuseli skrývat svou vlastní identitu a kde ji někteří z nás konečně našli.

*Miloš Rudolf MILDES, Přelouč
(ročník nar. 1961)*